

Deutsche Botschaft
Baku

Almaniya Səfirliyi
Bakı

MƏTBUAT ÜÇÜN MƏLUMAT

„Yeni Azərbaycan“ qəzetində 18.04.2012-ci il tarixində və digər mediyalarda dərc olunan məqalələrə dair cavab.

Səfirlik təəssüf edir ki, „Yeni Azərbaycan“ qəzeti səfirin 15.03.2012-ci il tarixli məqaləsində toxunduğu mövzulara dair ciddi və əsaslı müzakirələr aparmaq dəvətini qəbul etməmişdir (məqalə qoşmada). Bunun əvəzinə „Yeni Azərbaycan“ qəzeti alman siyasi fondlarına qarşı ittihamlar irəli sürməklə qeyri-əminlik və təhlükə iqlimi yaradır və bununla da açıq müzakirə mədəniyyətinə xələl qədir.

Azərbaycanda Almaniyanın yaxşı imicini mətbuat oqranları, televiziya və radio vasitəsilə yayımlanan qaba mənfi fikirlər ilə korlamaq cəhdləri azərbaycanlıların intellekti qarşısında acızdır.

Almaniya və Azərbaycan 20 il davam edən diplomatik münasibətlərdən məmnun ola bilər

Yekun və perspektivlər

Herbert Kvelle, Bakıdakı Almaniya Federativ Respublikasının Səfiri

Mən Azərbaycanın iqtidar partiyasının mətbuat orqanına Azərbaycan Respublikası və Almaniya Federativ Respublikasının arasında diplomatik

əlaqələrin qurulmasının 20-ci ildönümünü dəyərləndirmək və müsbət perspektivlərlə əlaqələndirmək üçün verilən imkana görə minnətdaram.

Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi 20 fevral 1992-ci il tarixində Moskvadakı Almaniya Səfirliyinə 154 sayılı notasını göndərmişdir. Sözügedən notada xarici işlər nazirliyi Almaniya ilə diplomatik əlaqələrin qurulmasına hazır olduğunu bəyan etmişdir. Diplomatik münasibətlər qarşılıqlı anlaşmanın genişləndirilməsi və gücləndirilməsinə töhvə verməli və xalqlar arasında etimada əsaslanan əlaqələrin bünövrəsini qoymalıydılar. Moskvadakı Almaniya Səfirliyi 18 mart 1992-ci il tarixində Bakıdakı xarici işlər nazirliyinə cavab vermişdir ki, Almaniya 154 sayılı notada öz əksini tapmış prinsiplərə müvafiq 20 fevral 1992-ci il tarixində Azərbaycanla diplomatik əlaqələrin qurulması üçün hazırdır. Bu nota mübadiləsi o zamandan etibarən ikitərəfli əlaqələrimizin inkişafına zəmin yaradan mütləq qüvvəyə malik çərçivənin bünövrəsini qoymuşdur.

1992-ci il Azərbaycan üçün prezident dəyişikliyi ilə bərabər ağır müharibə ili idi. Diplomatik münasibətlərin qurulması Xocalı soyqırımına təsadüf etmişdir. Milli Məclisin araşdırmalarına əsasən Xocalı soyqırımı Azərbaycanın dinc əhalisindən 600 nəfərdən çox qurban tələb etmişdir, onların arasında çox sayda qadın və əliyalın uşaqlar var idi. Ötən həftə Berlin şəhərində keçirilmiş anma tədbirində bu hadisənin ağır izlərinin təsirini hələ də müşahidə etmək olardı.

1992-ci ildə kansler Helmut Kohlun rəhbərliyi altında Xristian Demokrat və Xristian Sosial İttifaqları habelə koalisiya tərəfdaşı Azad Demokratik Partiyadan ibarət federal hökumət 3 oktyabr 1990-cı il tarixində Almaniyanın birləşməsi kimi siyasi uğurdan faydalanırdı. Digər tərəfdən şərqə alman iqtisadiyyatının zəif rəqabət qabiliyyətinə malik olmasına görə iqtisadi problemlər daha da güclü ön plana çıxmışdır. Lakin bu hal federal hökuməti Avropa inteqrasiyası istiqamətində addımlar atmaqdan və 1992-ci ildə Maastix müqaviləsinə əsasən Avroməkanın bünövrəsini qoymuş Avropanın iqtisadi və valyuta ittifaqının təsis olunması yolundan qeri döndərmədi.

Müstəqil ölkələrimiz arasında rəsmi münasibətlərin qurulmasından etibarən əməkdaşlıq imkanlarının geniş spektri müəyyən edilmişdir: sıx siyasi əlaqələr, iqtisadi əməkdaşlıq və mədəni mübadilə.

1993-cü ildə cənab prezident Heydər Əliyevin “qərbə istiqamətləndirmə” ifadəsi ilə təsvir olunan siyasəti iqtisadi və siyasi bilik və təcrübəyə malik Almaniya Azərbaycanın tərəfdaşı kimi özünü doğrultmağa çox saylı imkanlar vermişdir. Almaniyanın Texniki və Maliyyə Əməkdaşlığı üzrə Təşkilatının- GTZ (indi GİZ)- və KfV bankının konsaltinq xidmətləri böyük maraqla qarşılanmışdır. Azərbaycan isə alman

qurumları üçün etibarlı tərəfdaş ölkə idi. Etimad ruhunda aparılan siyasi dialoq dövlət başçıları səviyyəsində ikitərəfli münasibətlərə müsbət təsir göstərmişdir. Sonuncu dəfə 2010-cu ilin əvvəllərində federal kansler Angela Merkel cənab prezident İlham Əliyevlə, 2010-cu ilin iyun ayında isə Almaniyanın xarici işlər naziri cənab Dr. Gido Vestervelle öz həmkarı cənab Elmar Məmmədovla görüşmüşdürlər.

Azərbaycanda “Alman mədəniyyət ili:2009” və Almaniyada eyni tədbirlər silsiləsi kimi müxtəlif mədəni tədbirləri tamaşaçılara ölkəmizin bədii, təsviri və musiqi incəsənətinin zirvələri ilə tanış olmaq üçün imkan yaratmışdır. Bununla həm alman həm azərbaycan mədəniyyəti ilə maraqlanan insanların sayı artmışdır. Məsələn, mən “Əli və Nino” romanında tolerantlığa dair aparılan müzakirənin təsiri altına düşmüşdüm. Bakıda anadan olmuş dünyanın ən böyük regionlarına səyahət etmiş ziyalının bu məftunedici əsəri bir çox oxucularda şübhəsiz eyni hissləri oyatmışdır, baxmayaraq ki, bu əsər səksən il əvvəl ilk dəfə çap olunmuşdur. Əsəd Bəy və Qurban Səyid ləqəbli müəlif Lev Nussibaum öz vaxtsız ölümünə qədər müəyyən səbəblərə görə yaşayış yerlərini tez-tez dəyişməli idi. „Əli və Nino“ əsəri və Üzeyir Hacıbəyovun 1908-ci ildə Bakıda nümayiş etdirilən islam dünyasının ilk “Leyli və Məcnun” adlı operası ilə bərabər muğam və musiqinin bir çox xıridarları arasında populyar olan caz-muğam Xəzəryanı bölgədə cazibədar və parlaq mədəniyyətin nümunələridir. Əlbəttə azərbaycanlı sənətkarların Qərbi Avropada tanınması avropalı sənətkarların Azərbaycanda tanınmasından daha da çətin baş tuturdur. Bakının ziyalı təbəqəsi üçün Avropanın klassik musiqisi, ədəbiyyatı və təsviri incəsənəti haqqında ətraflı bilikləri əldə etmək əvəzənilməz idi. XIX-XX-əsrin “neft bumu” incəsənətin Bakıya gətirilməsi üçün maddi şərait yaratmışdır.

Almanlar artıq bu zaman xalqlararası anlaşmaya öz fəal töhvələrini vermişdir: çar İkinci Aleksandr tərəfindən 1819-cu ildə ölkəyə(Helenendorf) dəvət olunmuş şvab mühacirləri peşəkar ustalar, şərabçılar, tacirlər və mühəndislər kimi öz bilik və bacarıqları ilə Azərbaycan cəmiyyətinə xidmət etmiş və cəmiyyətə maneəsiz inteqrasiya olunmuşdur.

Yeddi ildən sonra- 2019-cu ildə- biz ilk alman mühacirlərinin Azərbaycana köçmələrinin 200 illiyini təntənəli şəkildə qeyd edəcəyik!

2010-cu ilin avqust ayında Bakıda alman səfiri kimi xidməti vəzifəyə başladığım vaxtdan etibarən mən azərbaycanlıların böyük qonaqpərvərliyini tərifləməkdən usanmamışam. Bu kəlmələri diplomatik nəzakət nümayiş etdirməyə görə deyil, gəldiyim ilk gündən özümü burada çox xoş hiss etdiyimə görə deyirəm. Mən müsahibələrimdə hər vaxt vurğulamışam ki, Almaniyanı sevən və Almaniyaya haqqında heç bir mən-

fi fikiri olmayan ölkədə işləmək və yaşamaq necə də xoşdur. Mənim ölkəmə qarşı geniş və dərinə kök salmış müsbət təsurata rəğmən son həftələr laqeyd qala bilməcəyim tək-tək xoşagəlməz notlar səslənməkdədir. Səfir kimi mən ölkələrimiz arasında körpüsələn olmalıyam. Mən əsrlər boyu əsas qoyulmuş bünövrənin üzərində qəfildən buldozerlər işə düşdüyünü görürəmsə susaraq qala bilmərəm.

Mən mümkün səbəbləri araşdırmalı və düzəlişlər təklif etməliyəm. Mən ənənəvi ikitərəfli xoş əlaqələri təhlükə ilə üzləşdirən dağıdıcı qüvvələrə qarşı müqavimət göstərəcəyəm.

Ahəngdarlığın pozulmasının işarətini mən nədə görürəm? Azərbaycan haqqında Almaniyada mövcud təsuratla başlamaq istərdim: Düsseldorfda "Eurovision" mahnı müsabiqəsində Azərbaycanın qələbəsindən sonra alman mətbuatı ölkənilə daha çox maraqlanmağa başladı.

Mətbuat mövzu axtarışı zamanı Ell və Nikki habelə mədəniyyət və turizm mövzularından çox tez bir zamanda digər ziddiyyətli məzmunlara rast gəldi. ATƏT, Aİ, Avropa Şurasının mövqeləri və həmçinin "amnesty international" təşkilatının Azərbaycan haqqında illik hesabatı bu mövzulara diqqəti cəlb etdi. Bu qurumların 2011-ci il ərzində siyahıya aldıkları Azərbaycan haqqında əsas tənqidi məqamlar 02 aprel tarixində Bakıda icazəsiz keçirilmiş nümayişlərin iştirakçılarının həbs olunmaları, Sülh və Demokratiya İnstitutunun yerləşdiyi Leyla Yunusa məxsus evin 11.08-də sökülməsi, Bakının şəhərsalma layihələri çərçivəsində sakinlərin öz mülklərindən məhrum etmə prosesində qeyri-şəffaflığı və toplaşma azadlığının mütəmadi məhdudlaşdırılmasıdır. Həm də Avropa Şurasının siyasi məhbuslar üzrə məruzəçisi cənab dok. Kristof Ştreserin Azərbaycana buraxılmaması rol oynayır. Federal Hökumətin insan haqları üzrə müvəkkili cənab Löning 2011-ci ildə Azərbaycanda insan haqlarının vəziyyətinə dair üç tənqidi bəyanatla çıxış etmişdir. O avqust ayında Bakıya gəlmişdir. Löning ictimaiyyətdə həm də çıxış edərək bildirmişdir ki, "Eurovision" mahnı müsabiqəsinin iştirakçıları və qonaqları səhnə arxasına baxıb Azərbaycanda insan haqlarının vəziyyəti haqqında fikir formalaşırsınlar.

Azərbaycan mətbuatı (YAP, Bakinskiy Raboçiy, Today.Az) alman mətbuatında olan mənfi çıxışlara Almaniyadakı vəziyyəti və hadisələri geniş tənqid etməklə reaksiya verir və bununla Azərbaycan mətbuatı Almanianın Azərbaycan haqqında fikir söyləmək kimi mənəvi haqqını sual altına qoyur. Mən bu ittihamların xırdalığına varıb təkrara yol vermək istəmirəm, lakin hər zaman ciddi müzakirələr üçün hazırım.

Hər bir oxucu mənimlə razı olar ki, digər ölkə ilə bağlı mətbuatın mənəfi rəyi əlaqələrin dərinləşdirilməsi və yaxşılaşdırılmasına xidmət etmir,

əksinə uçurumları dərinləşdirir. Burada biz nəzərə almalıyıq ki, mətbuat çox nadir hallarda məsələləri uydurur, o əks

,ər hallarda real məsələlərə toxunur. Mən Almaniyada Azərbaycan haqqında mətbuatda ifadə olunan fikirlərin səbəblərini göstərməyə çalışdım. Mən anlayıram ki, bir çox azərbaycanlı üçün ölkələri haqqında yazılan fikirlər mənfi və birtərəfli görsənir, bu hal onlar ı qəzəbləndirir və onlar hesab edirlər ki, son 20 ildə müstəqillik dövründə Azərbaycanın müsbət inkişafı kifayət qədər dəyərləndirilməmişdir. Mən buna görə yaranan pis əhvali-ruhiyyəni başa düşürəm, lakin Berlindəki azərbaycanlı həmkarım kimi mən də alman səfiri olaraq mətbuata təsir göstərə bilmərəm. Mən Almaniya Federal Hökumətinin Azərbaycanda mövcud vəziyyəti işıqlandıran müstəqil və güclü alman KİV-lərini müəyyən istiqamətə yönəltmək imkanının güya mövcud olması haqqında söylənən fikirləri sual altına qoyuram.

Əgər Azərbaycan Hökumətinin yuxarıda göstərilən mətbuat orqanlarına təsir göstərmək imkanı varsa, onda bu imkandan istifadə etsin.

Gələcək inkişafı mən nədə görürəm? Əminəm ki, alman mətbuatında Azərbaycan haqqında səslənən tənqidlər tezliklə yoxa çıxacaqdır. Niyə? Çünki Azərbaycan Hökuməti bu vəziyyətin həlli yolunu müəyyən etmişdir: bu 2011-ci ilin əvvəlində cənab prezident Əliyev tərəfindən elan edilmiş korrupsiyaya qarşı tədbirlərin həyata keçirilməsindən ibarətdir. 27.05.2011-ci il tarixində Respublika Günü münasibətilə dövlət başçısının öz çıxışında demokratik dəyərlərin qəbul olunması və hüquqi dövlətçiliyin bərpası haqqında söylədikləri bütün səviyyələrdə ciddi qəbul oluur. 27.12.2011-ci il tarixində elan edilmiş insan haqlarına dair proqram həyata keçirilir. Azərbaycan Avropa Şurasının üzvü kimi öz siyasi öhdəliklərini ciddi qəbul edir. Konstitusiya tərəfindən təmin olunan mülkiyyət hüququna ehtiramla yanaşılır və sakinlərin öz mülklərindən məhrum edilməsi kimi tək-tək mübaisəli hallar məhkəmə yolu ilə öz həllini tapır.

Bunlara əsaslanaraq mən gələcəkdə də bütün var gücümlə alman mətbuatının hazırda diqqət mərkəzində olan Azərbaycanın konkret problemlə sahələri iyirmi il bundan öncə qurulmuş ikitərəfli çox gözəl əlaqələrə təsir göstərməməsinə səy göstərəcəyəm. İnanıram ki, məni bu məqsədə nail olmaqda kifayət qədər azərbaycanlı dost dəstəkləyəcəkdir. Mən alman-azərbaycan dostluğunun gələcək inkişafına böyük nikbinliklə baxıram.

Bakı, 26 aprel 2012-ci il